

**МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ПРОСУВАННЯ
ЦЕНТРУ РОЗВИТКУ ДЛЯ ДІТЕЙ У ПРОСТОРІ УНІВЕРСИТЕТУ,
«ДРУЖНЬОГО ДО РОДИНИ»**

Гиря М. В., Плєскачевський В. І.

Наук. керівн.: ст. викл. **Кравець О. М.**

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

В умовах агресивного середовища мегаполісу перед сучасною людиною гостро постає питання планування сім'ї. Індикаторами гендерно справедливого простору міста є ті, що пропонують рівні можливості в сфері праці, освіти, відпочинку і т. ін. [1, с. 9].

У нашій країні наразі недостатньо можливостей для гармонізації приватних та суспільних інтересів як для жінок, так і для чоловіків [2, с. 17]. Гендерна нерівність, існуючий рівень соціальних виплат за народження дитини залишаються дестимуляторами для значної частки населення. У цілому в Україні спостерігається тенденція збільшення народжуваності у матерів зрілого віку (див. рис. 1) [3].

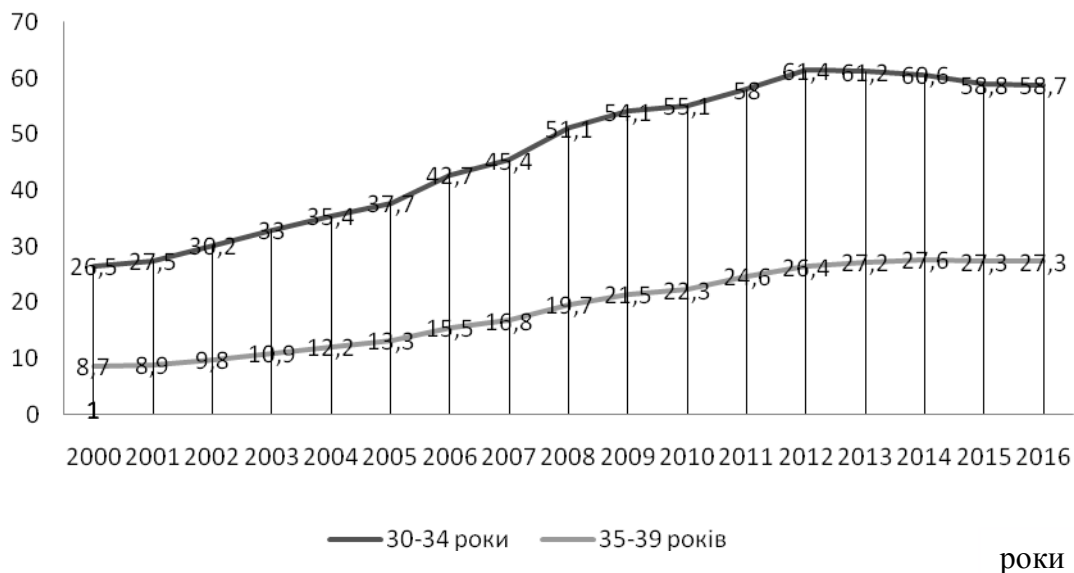

Рис. 1 Динаміка коефіцієнту народжуваності за віком матері в Україні за 2000–2016 рр.

Молоді жінки підсвідомо «відкладають» народження дитини на час досягнення певного соціального статусу, побудови кар'єри, рівня фінансового забезпечення.

«Концепція суміщення сімейного та професійного життя базується на сучасних міжнародних трудових нормах, Конвенції Міжнародної організації праці (МОП) № 183 «Про охорону материнства» (1952 рік), Рекомендаціях МОП № 191 про перегляд Конвенції «Про охорону материнства» (2000 рік) та Конвенції Міжнародної організації праці № 156 «Про рівне ставлення й рівні можливості для працюючих чоловіків і жінок: працюючих із сімейними зобов'язаннями» [2, с. 16].

Прогресивність та сучасність закладів наразі можна вимірювати, наявністю локальних дитячих центрів у контексті «family or child friendly», послуги яких спрямовані на допомогу батькам [2, с. 17]. «Університет, дружній до сім'ї» – це вищий навчальний заклад, що піклується про потреби всієї університетської спільноти та молоді студентські сім'ї, сприяючи досягненню ними життєвої рівноваги між виконанням сімейних та студентських обов'язків. Впровадження подібної ініціативи дозволяє створити підтримувальні умови для розвитку родин з дітьми, формувати у молоді гендерно відповідальну поведінку [11].

У США існує рейтинг «Best Colleges for Students with Children», в якому зазначені кращі коледжі й університети, які надають послуги для родин з дітьми [5]. При більшості західних вишів також діють центри денного догляду та розвитку дітей (Day-care and child development centers) – заклади, що працюють за програмами, які скеровані на фізичний, емоційний, соціальний та інтелектуальний розвиток дітей [6]. Актуальність розвитку подібних центрів відображає увагу до проблематики соціальної зайнятості жінки та її вчасної реінтеграції не тільки після «декретної» відпустки, а саме у цей період [7, с. 323].

За результатами проведеного аналізу передового досвіду з організації центрів розвитку дитини при закордонних вишах можна зробити наступні висновки: 1) центри розташовані на території кампусу університету; 2) розподіл груп дітей за віковим критерієм (переважний вік 3–6 років; розповсюджені послуги для немовлят); 3) надання широкого спектру послуг, направлених на всебічний розвиток дітей; 4) наявність

комплексного харчування; 5) перебування здійснюється на платній основі, діє система абонементів та функція онлайн-оплати послуг; 6) до роботи у якості стажувань залучаються студенти-волонтери. Аналізуючи засоби маркетингових комунікацій, які західні виші використовують у просуванні послуг центрів розвитку дитини, можна визначити наступні тренди: 1) наявність власного сайту центру або сторінки на офіційному сайті ВНЗ; 2) використання інструментів event-маркетингу; 3) просування в соцмедіа (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube); розробка мобільних додатків; 4) наявність і дотримання корпоративного стилю університету.

Втілення ініціативи по проекту «Університет дружній до сім'ї» і створення відповідної атмосфери передбачає «проникнення» цього напрямку роботи практично у всі сфери життєдіяльності ВНЗ, поширення дружніх до сім'ї принципів та стосунків [7, с. 323], виступає додатковим механізмом налагодження комунікації та важливою умовою становлення гендерно чутливого національного освітнього простору [4, с. 35].

Порівнюючи практики українських за закордонних ВНЗ у реалізації ініціатив, дружніх до родини, можна зазначити наступне: 1) наявні підрозділи здебільшого функціонують у форматі дитячих кімнат тимчасового перебування дітей; 2) обсяг послуг здебільшого обмежений; 3) відсутні послуги харчування; 4) перебування дітей здійснюється на безоплатній основі; 5) переважний вік дітей, які користуються послугами дитячих кімнат – дошкільний; 6) використовується мінімальний набір каналів комунікації з потенціальним споживачем.

Працюючи над створенням гендерно-чутливого простору ВНЗ, ХНУМГ ім. О. М. Бекетова став партнером Сумського державного університету у реалізації проекту «Заклад, дружній до сім'ї» [1, с. 10]. Створення **першого серед ВНЗ Харківського регіону Центру розвитку для дітей** проводиться в рамках реалізації політики гендерної рівності та антидискримінації в освіті на виконання 5 цілі Сталого розвитку [8]. Ідея створення Центру належить Гендерному центру Університету. Проект

реалізовано викладачами, студентами, працівниками адміністративно-господарської служби Університету та за підтримки ректора – проф. Бабаєва В. М. Кімнати Центру (зона активного розвитку, зона відпочинку, санітарна зона) обладнані сучасними та безпечними модулями з екологічних матеріалів [9], наданих офіційним партнером – Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) Україна.

Спираючись на досвід СумДУ [10] як прикладу впровадження і поширення ініціативи дружності університету до сім'ї [4], можна визначити оптимальні складові у комплексі просування Центру розвитку для дітей при ВНЗ: 1) просвітницька діяльність, спрямована на поширення гендерних знань і просування ініціативи дружності до сім'ї, формування у суспільстві та в освітянському середовищі позитивного сприйняття ініціативи та принципів гендерної рівності, у т.ч. у рамках співпраці із ЗМІ регіонального і національного рівнів; 2) формування необхідної нормативно-правової бази; 3) залучення підтримкою з боку органів влади різного рівня та громадськості; 4) презентація послуг Центру на всеукраїнських і міжнародних конференціях та форумах, участь у конкурсах, виставках, ярмарках; 5) проведення семінарів-тренінгів, майстер-класів, обмін досвідом; 6) активізація просвітницької роботи з цільовими групами у ВНЗ; 7) наповнення актуальним контентом офіційного сайту Центру з дотриманням корпоративної айдентики Університету; 8) створення сторінок у соцмережах як унікальної платформи для дискусійних тем; 9) розробка мобільного додатку «Дитина на долоні» (опції: особистий кабінет; відеоспостереження за дитиною; Календар подій; онлайн-реєстрація); 10) розробка іміджевої продукції Центру.

Отже, маркетингову стратегію Центру розвитку для дітей у просторі університету, «дружного до родини» можна віднести до довгострокової стратегії просування. Реалізація цієї стратегії у просуванні Центру дозволить сформувати в Університеті необхідні комунікації і надати роботі щодо впровадження гендерної політики системного характеру.

Література

1. Бабаєв В. М. Проектно-орієнтовані гендерні стратегії Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова / В. М. Бабаєв, Н. В. Бібік // Гендерна політика міст: історія і сучасність. Вип. 4 // Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Харків, 23–25 жовтня 2013 року): наук. зб. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – С. 8–10.

2. Бібік Н. В. Університет дружній до сім'ї як сучасний механізм сприяння навчання студентам-батькам / Н. В. Бібік, Д. О. Єфименко // Гендерна політика міст : історія і сучасність : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 6–7 жовтня 2015 р. / [редкол.: Н. Бібік, Г. Фесенко, О. Першай] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – Вип. 5. – С. 16–18.

3. Державна служба статистики України: Коефіцієнти народжуваності за віком матері [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Результати ініціативи «Університет, дружній до сім'ї» та досвід реалізації гендерної політики українських університетів : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Світайло. – Суми : Вид-во РА «Хорошие люди», 2015. – 129 с.

5. Best Colleges for Students with Children [Electronic resource]. – Regime of access: <http://www.bestcolleges.com/features/students-with-children/>

6. How to start a quality child care business [Electronic resource]. – Regime of access : https://www.sba.gov/sites/default/files/files/pub_mp29.pdf

7. Швець Л. І. Дитячий центр ХНУМГ ім. О. М. Бекетова в дизайн-проектах студентів-архітекторів / Л. І. Швець // Університет дружній до сім'ї як сучасний механізм сприяння навчання студентам-батькам / Н. В. Бібік, Д. О. Єфименко // Гендерна політика міст : історія і сучасність : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 6–7 жовтня 2015 р. / [редкол.: Н. Бібік, Г. Фесенко, О. Першай] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – Вип. 5. – С. 323–325.

8. Центр розвитку для дітей ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Офіційний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу :

<http://kidscenter.kname.edu.ua/index.php/uk/>

9. Фесенко Г. Г. Візуальна концепція Університету, дружнього до родини (з досвіду створення Дитячого центру ХНУМГ ім. О. Бекетова) / Г. Г. Фесенко // Результати ініціативи «Університет, дружній до сім'ї» та досвід реалізації гендерної політики українських університетів : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Світайло. – Суми : Вид-во РА «Хорошие люди», 2015. – С. 69–70.

10. Університет, дружній до сім'ї. Офіційний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://leleka.sumdu.edu.ua/uk>.

11. Фесенко Г. Г. Формування гендерної компетентності студентства: проектно-орієнтовані стратегії Харківського національного університету міського господарства ХНУМГ ім. О. М. Бекетова / Г. Г. Фесенко, Т. Г. Фесенко // Формування у молоді гендерно-відповідальної поведінки (на прикладі українських ВНЗ): навч. посіб. / за заг. ред. Н. Світайло. – Суми : Вид-во РА «Хорошие люди», 2013. – С. 53–56.